

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/17/2022
Identifikačné číslo spisu: 1107222981
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1107222981.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu O. C., L. XX. I. XXXX, J., E. XX, zastúpeného advokátska kancelária JUDr. ANDREA TAKÁTS ILČÍKOVÁ, s.r.o., Bratislava, Palisády 14, IČO: 50 167 057, proti žalovanému SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov, Bratislava, Jakubovo nám. 14, IČO: 17 310 598, zastúpenému advokátska kancelária agner & partners, s.r.o., Bratislava, Špitálska 10, IČO: 36 722 758, o zaplatenie 126 314,38 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 29Cb/82/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. apríla 2021 č. k. 3Cob/176/2019-676, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu z a m i e t a.

II. Žalovaný m á n á r o k voči žalobcovi na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 23. novembra 2018 č. k. 29Cb/82/2007-563 žalobu zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručенou súdu 29. júna 2007 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd určí, že ustanovenie Výúčtovacieho poriadku žalovaného účinného od 1. januára 2004, v stati „II. Osobitná časť, časti „Výrobcovia zvukových a zvukovo-obrazových záznamov“, 2. Časť - Neidentifikovateľné platby, v časti „Odmeny za dovoz výrobu nenahratých nosičov a prístrojov na vyhotovenie rozmnoženín v zmysle Autorského zákona č. 618/2003 Z. z.“, bod „A. Nosiče na vyhotovenie zvukových záznamov a prístroje na vyhotovenie rozmnoženín“, v ktorom je uvedené, že za nosiče pre účely podľa tohto rozdelenia sa nepovažujú - „nosiče, ktoré sú súčasťou alebo prílohou k inému predávanému výrobku“, je neplatné; určí, že ustanovenie Výúčtovacieho poriadku žalovaného účinného od 1. januára 2004, v stati „II. Osobitná časť, časti „Výrobcovia zvukových a zvukovo-obrazových záznamov“, 2. Časť - Neidentifikovateľné platby, v časti „Fond

neidentifikovateľných platieb slovenských výrobcov" v časti „Spôsob rozdelenia", v ktorom je uvedené, že „Nosiče, ktoré sú súčasťou alebo prílohou k inému predávanému výrobku budú vyznačené zvláštnej nahláške a budú posudzované „ad hoc" výborom za prítomnosti výrobcu", je neplatné; určí, že ustanovenie Výúčtovacieho poriadku žalovaného vzťahujúceho sa na vyúčtovania za rok 2007, v stati „II. Osobitná časť, časti „Výrobcovia zvukových a zvukovo-obrazových záznamov", 2. časť - Neidentifikovateľné platby", v časti „Zásady rozdelenia neidentifikovateľných platieb" v časti „Výrobcovia zvukových záznamov, v bode 2., v ktorom je uvedené, že predaj nezahŕňa „...nosiče, ktoré sú súčasťou alebo prílohou k inému výrobku je neplatné; uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi ním vyčíslenú sumu s príslušenstvom.

3. Okresný súd Bratislava I mal za nesporné, že medzi žalobcom ako výrobcom zvukových záznamov a žalovaným ako organizáciou kolektívnej správy práv bola dňa 3. mája 1995 uzatvorená Zmluva o zastupovaní práv výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, na zastupovanie práv žalobcu, ktoré nadobudol, alebo nadobudne v súvislosti s verejným používaním ním vyrobených zvukových alebo zvukovo-obrazových záznamov alebo snímok výkonov výkonných umelcov alebo iných zvukov tak na území Slovenskej republiky, ako i v zahraničí, a to v rozsahu stanovenom čl. I zmluvy. Na základe uzatvorenej zmluvy a ustanovení zákona č. 618/2003 Z. z. platného a účinného v relevantnom čase, žalovaný ako organizácia kolektívnej správy zastupoval žalobcu ako výrobcu zvukových záznamov pri výkone jeho majetkových práv k zvukovým záznamom. V konaní tiež medzi stranami nebolo sporné, že náhrada odmeny, primeraná odmena, ako aj odmeny za verejné produkcie a iné neadresné platby tvorili súčasť, tzv. neidentifikovateľných platieb, ktoré žalovaný vo vlastnom mene vyberal od tretích osôb v prospech nositeľov práv. Táto povinnosť žalovanému vyplývala aj z § 81 ods. 1 písm. j) AZ. V konaní nebolo sporné, že k žalobcom namietanému porušeniu povinností žalovaného, v dôsledku čoho mal byť žalobca pri vyplácaní podielu, z tzv. neidentifikovateľných platieb diskriminovaný, došlo na základe ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného účinných od 1. januára 2004, 1. januára 2007, 1. januára 2008 a 1. januára 2010. Žalobcom tvrdené porušenie Autorského zákona žalovaným (a to najmä porušenie povinnosti podľa § 81 ods. 1 písm. d) AZ), teda vyplývalo priamo z namietaných ustanovení vyúčtovacích poriadkov schválených valným zhromaždením žalovaného. Súd poukázal na tú skutočnosť, že k porušeniu povinností žalovaného vyplývajúcich z AZ mohlo dôjsť aj na základe iných skutočností, avšak v predmetnom spore je to konanie (postup) žalovaného pri vyplácaní podielu z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv na základe schválených ustanovení vyúčtovacích poriadkov.

4. Konajúci prvoinštančný súd konštatoval, že vyúčtovací poriadok žalovaného upravuje zásady rozdelenia vybraných finančných prostriedkov, ako aj kritéria ich rozdelenia a je schvaľovaný na valnom zhromaždení žalovaného hlasovaním nositeľov práv v súlade so Stanovami žalovaného. Na základe takto schváleného vyúčtovacieho poriadku a jeho jednotlivých ustanovení žalovaný následne prerozdeľoval a vyplácal podiel z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv, medzi ktorými bol aj žalobca ako výrobca zvukových záznamov. Žalobca tvrdil, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu jeho povinností, v dôsledku čoho bol žalobca pri vyplácaní jeho podielu, z tzv. neidentifikovateľných platieb diskriminovaný a v dôsledku tohto protiprávneho konania mu vznikla ujma, a to na základe toho, že aplikáciou žalobcom napádaných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaný vylúčil niektorých nositeľov práv z prerozdelenia náhrad odmien. Z uvedeného bolo podľa okresného súdu zrejmé, že práve aplikáciou sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného sa žalovaný mal dopustiť porušenia jeho povinností vyplývajúcich z ustanovení AZ, nakoľko v dôsledku tohto postupu mal byť žalobca pri vyplácaní jeho podielu z neidentifikovateľných platieb diskriminovaný. Zo strany žalovaného malo ísť najmä o porušenie jeho povinností vyplývajúcich z § 81 ods. 1 písm. d) AZ, podľa ktorého bol žalovaný ako organizácia kolektívnej správy povinný zastupovať všetkých nositeľov práv za rovnakých podmienok.

5. V konaní preto podľa okresného súdu v prvom rade bolo sporné, na akom právnom základe, na základe akých ustanovení, a akým postupom, teda môže byť posúdená zákonnosť, resp. platnosť týchto ustanovení vyúčtovacích poriadkov. Prvoinštančný súd sa pri posudzovaní tejto otázky stotožnil s procesnou obranou žalovaného, keď dospel k záveru, že prieskum zákonnosti ustanovení vyúčtovacích

poriadkov žalovaného je možný výlučne spôsobom a v lehotách stanovených § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. Súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce ustáliť, akým konaním, a na základe akých skutočností by mal žalovaný žalobcu diskriminovať a tým eventuálne porušovať jeho práva vyplývajúce z Autorského zákona. V konaní nebolo sporné, že k žalobcom tvrdenému porušeniu povinností žalovaného dochádza aplikáciou ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného schválených valným zhromaždením žalovaného. Sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov, teda boli riadne a v súlade so Stanovami žalovaného schválené riadnym (resp. mimoriadnym) valným zhromaždením žalovaného a žalovaný na ich základe a v súlade so schváleným znením prerozdeľoval a vyplácal nositeľom práv podiely z neidentifikovateľných platieb. Súd konštatoval, že hoci žalobca namietal porušenie svojho subjektívneho práva vyplývajúceho z Autorského zákona, toto porušenie malo vzniknúť v príčinnej súvislosti s aplikovaním ustanovení vyúčtovacích poriadkov, ktoré boli riadne schválené, spôsob prerozdelenia v nich určený bol pre žalovaného záväzný a vzťahovali sa aj na prerozdelenie a vyplatenie podielu z neidentifikovateľných platieb ostatným nositeľom práv. Práve z tohto dôvodu okresný súd považoval výlučnú aplikáciu ustanovenia § 15 zákona č. 83/1990 Zb. za jedinou zákonnú možnosť, na základe ktorej sa žalobca mohol domáhať preskúmania zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného.

6. Okresný súd poukázal aj na tú skutočnosť, že hoci je zřejmý a nesporne odlišný charakter a osobitná právna úprava organizácií kolektívnej správy v porovnaní so združeniami podľa zákona č. 83/1990 Zb., ktorá sa uplatňuje prostredníctvom kogentných ustanovení Autorského zákona, úprava vnútornej štruktúry organizácií kolektívnej správy, ako ani spôsob prijímania a preskúmania ich rozhodnutí v Autorskom zákone upravený nebol, preto bolo podľa názoru súd potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 83/1990 Zb., kde v § 15 zákona je stanovené kto, a v akých lehotách sa môže domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutí združenia. Možnosť preskúmania zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov výlučnou aplikáciou § 15 zákona č. 83/1990 Zb. zároveň poskytuje určitú ochranu ostatným nositeľom práv, ktorí si môžu byť istí správnosťou a zákonnosťou schválených rozhodnutí orgánov organizácie kolektívnej správy, ktorá bola založená podľa zákona č. 83/1990 Zb. a v prípade, že dôjde k názoru, že toto rozhodnutie je nezákonné, môžu sa domáhať jeho preskúmania v súlade s § 15 zákona č. 83/1990 Zb.

7. Okresný súd dodal, že žalobca poukazoval aj na to, že žalovaný v rámci prerozdeľovania a vyplácania podielov z tzv. neidentifikovateľných platieb rozhoduje o finančných prostriedkoch, ktoré na základe zákona vybral od tretích osôb. Súd poukázal na to, že žalovaný nerozhoduje o prerozdeľovaní a vyplácaní takto vybraných platieb medzi nositeľov práv svojvoľne, ale na základe schváleného vyúčtovacieho poriadku žalovaného. V prípade, že by sa ktorýkoľvek člen žalovaného domnieval, že takto nastavené prerozdeľovanie a vyplácanie podielu z neidentifikovateľných platieb je v rozpore s povinnosťami žalovaného a s ustanoveniami Autorského zákona, mohol sa podľa záverov okresného súdu postupom a v lehotách podľa § 15 domáhať preskúmania zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacieho poriadku.

8. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že bolo potrebné posudzovať a určiť, akým konaním žalovaného mala byť žalobcovi spôsobená prípadná ujma, a na základe ktorého malo dôjsť k porušeniu jeho subjektívneho práva vyplývajúceho z ustanovení Autorského zákona. V predmetnom prípade je to aplikáciou sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného schválených valným zhromaždením žalovaného. Zákon č. 83/1990 Zb. pre prípad pochybností člena združenia o zákonnosti prijatých rozhodnutí orgánov združenia v § 15 stanovuje lehoty, v ktorých sa člen združenia môže domáhať preskúmania zákonnosti týchto rozhodnutí. V tejto súvislosti konajúci súd nerozporoval, že hypoteticky k porušeniu práv nositeľa práv vyplývajúcich z Autorského zákona môže dôjsť aj v príčinnej súvislosti s iným konaním organizácie kolektívnej správy, než je aplikáciou ustanovení rozhodnutí prijatých orgánmi organizácie. V takom prípade by sa zákonnosť napadnutého konania posudzovala na základe iných skutočností, avšak v predmetnom prípade zákon jasne stanovuje spôsob preskúmania zákonnosti rozhodnutí orgánov združenia.

9. Súd prvej inštancie však zdôraznil, že hoci sú dané odlišnosti a osobitosti postavenia organizácií

kolektívnej správy v porovnaní s právnym režimom združenia podľa zákona č. 83/1990 Zb., čo sa premieta aj do kogentných ustanovení Autorského zákona, vnútornú organizáciu kolektívnej správy, ani spôsob preskúmania zákonnosti rozhodnutí prijatých orgánmi organizácií kolektívnej správy Autorský zákon nijako neupravoval, preto bolo podľa názoru okresného súdu nevyhnutné postupovať v súlade s ustanoveniami osobitného zákona, ktorým bol zákon č. 83/1990 Zb. Ten v § 15 jednoznačne stanovil, v akých lehotách sa členovia združenia (teda aj členovia žalovaného) môžu domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutí prijatých orgánmi združenia.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel konajúci okresný súd k záveru, že preskúmanie zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného schválených valným zhromaždením žalovaného bolo možné len aplikáciou ustanovenia § 15 zákona č. 83/1990 Zb.

11. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že aby mohol posudzovať žalobcom namietané porušenie povinností žalovaného vyplývajúcich mu z Autorského zákona, a s tým súvisiaci nárok žalobcu na doplatenie podielu z neidentifikovateľných platieb uplatnený žalobou, bolo v konaní potrebné ako predbežnú otázku posúdiť zákonnosť sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, nakoľko práve aplikáciou týchto ustanovení mal byť žalobca ukrátený na výplati podielu z neidentifikovateľných platieb, čím malo dôjsť k jeho diskriminácii a k porušovaniu povinností žalovaného, najmä povinnosti vyplývajúcej mu z § 81 ods. 1 písm. d) AZ.

12. Okresný súd sa aj vo vyššie uvedenej časti stotožnil s názorom žalovaného, že vyúčtovací poriadok žalovaného nie je právny úkon, keďže valné zhromaždenie žalobcu nemá právnu subjektivitu. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že nemohol posudzovať prípadnú neplatnosť ustanovení vyúčtovacích poriadkov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

13. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov neboli žalobcom napadnuté v konaní podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb., na základe ktorého by súd preskúmal zákonnosť napadnutých rozhodnutí valného zhromaždenia žalovaného, nemožno zákonnosť týchto ustanovení vyúčtovacích poriadkov opakovane posudzovať ako predbežnú otázku v tomto konaní, nakoľko žalobca si svoj nárok uplatnil po uplynutí lehôt uvedených v § 15 zákona č. 83/1990 Zb., pričom na dodržanie lehôt podľa uvedeného ustanovenia musí súd prihliadnuť ex offio.

14. Pre úplnosť konajúci okresný súd konštatoval, že z predložených listinných dôkazov vyplynulo, že žalobca bol prítomný na valnom zhromaždení dňa 12. októbra 2004, na ktorom bol schválený vyúčtovací poriadok žalovaného účinný od 1. januára 2004, tiež bol prítomný na valnom zhromaždení žalovaného dňa 26. apríla 2007, na ktorom bol schválený vyúčtovací poriadok účinný od 1. januára 2007, bol prítomný na valnom zhromaždení žalovaného dňa 18. novembra 2008, na ktorom bol schválený vyúčtovací poriadok žalovaného účinný od 1. januára 2008 a bol prítomný aj na valnom zhromaždení žalovaného dňa 10. novembra 2010, na ktorom bol schválený vyúčtovací poriadok žalovaného účinný od 1. januára 2010. Preto bolo podľa názoru okresného súdu nepochybné, že v uvedené dni sa žalobca o rozhodnutiach valného zhromaždenia dozvedel, na čo začala žalobcovi plynúť zákonná subjektívna 30-dňová lehota na podanie návrhu na preskúmanie zákonnosti sporných ustanovení schválených vyúčtovacích poriadkov na súd. Žalobca však takýto návrh na súd v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote nepodal a po uplynutí tejto lehoty už nie je možné s poukazom na znenie § 15 zákona č. 83/1990 Zb. zákonnosť sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov preskúmať.

15. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalovaný vyplatil žalobcovi za roky 2004 až 2008 a za rok 2010 podiel z neidentifikovateľných platieb na základe ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, ktoré boli schválené valným zhromaždením žalovaného, pričom žalobca sa nedomáhal preskúmania zákonnosti týchto rozhodnutí v lehotách a postupom podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb. Žalobca tak podľa názoru konajúceho okresného súdu stratil možnosť prieskumu sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, zákonnosť týchto ustanovení už nie je možné v tomto konaní preskúmať, a to ani ako otázku predbežnú. Keďže sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov neboli

rozhodnutím súdu zrušené, postup žalovaného v súlade s týmito ustanoveniami vyúčtovacích poriadkov pri prerozdeľovaní a vyplácaní podielov z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv je podľa okresného súdu potrebné považovať za zákonný.

16. V časti o trovách konania súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 262 ods. 1, 2 a § 255 CSP, vecne úspechom žalovaného v konaní v plnom rozsahu.

17. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 14. apríla 2021 č. k. 3Cob/176/2019-676 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie s tým, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

18. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 CSP uviedol, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odvolací súd preto konštatoval vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie a stotožnil sa s dôvodmi v ňom uvedenými a v celom rozsahu na ne odkázal.

19. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu poukázal na to, že súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými namietanými skutočnosťami. Podrobne uviedol, že sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov boli riadne a v súlade so stanovami žalovaného schválené riadnym valným zhromaždením žalovaného a žalovaný na ich základe a v súlade so schváleným znením prerozdeľoval a vyplácal nositeľom práv podiely z neidentifikovateľných platieb. Taktiež prieskum zákonnosti ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného je možný výlučne spôsobom a v lehotách ustanovených v § 15 ods. 1 zák. č. 83/1990 Zb. a správne uviedol, že žalobca sa mohol domáhať v lehotách podľa § 15 preskúmania zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacieho priadku. Žalobca tak podľa názoru súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje, stratil možnosť prieskumu sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, zákonnosť týchto ustanovení už preto nebolo možné preskúmať. Keďže sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov neboli rozhodnutím súdu zrušené, postup žalovaného v súlade s týmito ustanoveniami vyúčtovacích poriadkov pri prerozdeľovaní a vyplácaní podielov z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv je podľa súdu potrebné považovať za zákonný.

20. Odvolací súd s poukazom na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a ESĽP uzavrel, že súd prvej inštancie podrobne odôvodnil a posúdil právne argumenty žalobcu, ktoré sú totožné s odvolacími dôvodmi, a preto odvolacie dôvody neboli spôsobilé zmeniť napadnutý rozsudok, ktorý považoval odvolací súd za vecne správny.

21. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené závery rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

22. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č.l. 679 a nasl. spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

23. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní uviedol, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré považoval za správne právnej a vecnej stránke, pričom nevyužil možnosť doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie ďalšie dôvody. V tejto súvislosti sa dovolateľ v celom rozsahu pridrižiava a zotrváva na právnej argumentácii, ktorú predostrel v jeho odvolaní. Touto argumentáciou súčasne objasňuje, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia súdu prvej i druhej inštancie.

24. Dovolateľ ďalej zdôraznil, že právny názor súdu prvej a druhej inštancie, že sa svojho nároku ako

žalobca mohol domáhať výlučne prostredníctvom ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. formou preskúmania zákonnosti rozhodnutia valného zhromaždenia žalovaného, ktorým bol schválený vyúčtovací poriadok, ako i právny názor, že súd nemôže preskúmať zákonnosť ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného podľa Občianskeho zákonníka, považuje žalobca za nesprávny.

25. Podľa dovolateľa základnou povinnosťou žalovaného je platby, ktoré v prospech nositeľov práv vyberie, im aj v súlade s vyúčtovacím poriadkom, spravodlivo a nediskriminačne rozdeliť, dodržiavajúc pritom ustanovenia AZ, smernice Európskeho parlamentu a Rady, ako i medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná. Vyúčtovací poriadok má predstavovať súhrn pravidiel pre kalkuláciu a výplatu výnosov kolektívnej správy v prospech nositeľov práv zastupovaných kolektívnym správcom, ktorého účelom má byť spravodlivé, hospodárne a nenáhodné prerozdelenie výnosov kolektívnej správy. Jedným z kritérií na rozdelenie neidentifikovateľných platieb v prospech výrobcov zvukových záznamov podľa vyúčtovacích poriadkov žalovaného, účinných v relevantných rokoch, za ktoré si žalobca uplatňuje jeho nároky, bolo i kritérium predaja zvukových nosičov.

26. V danom prípade do roku 2004 žalovaný do vyúčtovania podielu z neidentifikovateľných platieb na základe kritéria predaja zvukových nosičov započítaval i tie zvukové nosiče, ktoré ich výrobcovia predali spolu s iným výrobkom - v prípade žalobcu s časopisom. Od roku 2005 až do roku 2007 však o zaradení takýchto nosičov do vyúčtovania rozhodoval ad hoc výbor žalovaného a od roku 2008 boli takéto nosiče z vyúčtovania podielu neidentifikovateľných platieb na základe kritéria predaja vylúčené priamo vyúčtovacími poriadkami žalovaného. Zvukové nosiče žalobcu, ktoré boli predávané spolu s iným výrobkom, žalovaný od roku 2005 vôbec nezaraďoval do vyúčtovania napriek tomu, že k ich predaju reálne došlo.

27. Dovolateľ zdôraznil, že pri všetkých zložkách neidentifikovateľných platieb, z dôvodu ich neadresnosti nie je možné stanoviť, aký podiel z ktorej zložky neidentifikovateľných platieb patrí konkrétnemu nositeľovi práv, a teda ani aký podiel bol v prospech konkrétneho nositeľa práv žalovaným vybraný od tretích osôb. Práve pre túto vlastnosť neidentifikovateľných platieb treba klásť osobitný zreteľ na ich nediskriminačné a transparentné rozdeľovanie v prospech jednotlivých nositeľov práv a dodržiavanie základných povinností žalovaného podľa § 81 AZ riadne, s náležitou odbornou starostlivosťou a v dojednanom rozsahu zastupovať za rovnakých podmienok každého nositeľa práv.

28. Dovolateľ považuje za nesprávne, ak konajúce súdy ustanovenie § 15 zákona č. 83/1990 Zb. nadradili kogentným ustanoveniam AZ a má za to, že nezávisle od plynutia lehôt na preskúmanie zákonnosti uznesenia valného zhromaždenia žalovaného podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb., mali súdy povinnosť preskúmať zákonnosť sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, aplikáciou ktorých, resp. v príčinnej súvislosti, s ktorými dochádzalo k porušovaniu práv žalobcu, garantovaných kogentnými ustanoveniami AZ, v dôsledku čoho vznikla žalobcovi ujma titulom neuhradenia príslušného podielu z tzv. neidentifikovateľných platieb.

29. Podľa názoru dovolateľa konajúce súdy nesprávne stotožňujú preskúmanie zákonnosti uznesenia valného zhromaždenia žalovaného s preskúmaním zákonnosti samotného obsahu sporných vyúčtovacích poriadkov. Od uznesení valného zhromaždenia je pritom potrebné odlišovať obsah dokumentov, ktoré valné zhromaždenie predmetným uznesením prijíma. Na rozdiel od uznesenia valného zhromaždenia, sa podľa dovolateľa Stanovy za právny úkon, konkrétne za zmluvu, považujú. Celkom identicky je preto podľa názoru žalobcu potrebné pristupovať i k posúdeniu zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného s kogentnými ustanoveniami AZ a iných relevantných právnych predpisov tak, ako na to vo svojich podaniach založených v spise poukazoval. V tejto súvislosti žalobca poukázal na fakt, že nezákonnosť sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného potvrdilo aj Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, a to v rámci výkonu dohľadu na výkone kolektívnej správy žalovaným, na ktoré vyjadrenia a rozhodnutia sa žalobca v súdnom konaní taktiež často odvolával a ktoré taktiež tvoria súčasť spisového materiálu. Dovolateľ dodal, že konajúce súdy tieto predložené dôkazy, ako ani argumentáciu žalobcu v uvedenom smere, nebrali do úvahy a vôbec sa s nimi v rozsudkoch nevysporiadali.

30. Dovolateľ preto uzavrel, že konajúce súdy nevenovali posúdeniu zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného vôbec žiadnu pozornosť, čím došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a súčasne aj k porušeniu jeho práva ako žalobcu na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu i k porušeniu práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Uvedené nesprávne postupy súdu prvej inštancie, znemožňujúce realizáciu procesných práv žalobcu podľa názoru dovolateľa dosahujú takú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Dovolateľ zdôraznil, že konajúce súdy sa nevysporiadali s osobitným (špecifickým) spôsobom rozhodovania o nároku žalobcu na jeho podiel z tzv. neidentifikovateľných príjmov podľa kritéria predaja za nosiče, predávané spolu s iným výrobkom v rokoch 2004 až 2006 s tým, že Vyúčtovací poriadok zveroval rozhodnutie o nosičoch nahlásených na osobitných nahláškach Výboru, a to „ad hoc“ spôsobom rozhodovania, čím malo dôjsť k porušeniu práv žalobcu. A to tým, že podľa dovolateľa minimálne pre roky 2004 až 2006 bolo rozhodovanie o priznaní, alebo nepriznaní podielu žalobcu z neidentifikovateľných platieb na základe kritéria predaja celkom svojvoľné, netransparentné a tým aj nepredvídateľné.

31. V ostatnej časti dovolania poukázal dovolateľ na to, že z ustanovení AZ nevyplýva, že zákonné nároky, ktoré nositeľom práv (členom alebo nečlenom organizácií kolektívnej správy) priznáva AZ, si nositelia týchto práv môžu voči organizáciám kolektívnej správy uplatňovať jedine v lehotách stanovených v § 15 zákona č. 83/1990 Zb. Preto podľa názoru žalobcu, pokiaľ je určitý nárok priznaný nositeľovi práv AZ (alebo iným právnym predpisom), môže sa ho domáhať aj vo všeobecnej premlčacej lehote, na rozdiel od nárokov, ktoré vyplývajú členom žalovaného iba priamo z titulu napadnutia nezákonnosti rozhodnutí orgánov žalovaného, čo však zahŕňa iné právne situácie. V tejto súvislosti poukázal na porovnanie platieb nevyčerpaných odmiern (ako aj prostriedkov) z rezervného fondu, ktoré sa mali vyplácať aj po uplynutí zákonnej premlčacej lehoty.

32. Podľa názoru žalobcu bolo v danom prípade nevyhnutné ustáliť najmä inú skutočnosť, a to, či nárok, ktorý si žalobca uplatňuje, vychádza z porušenia kogentných ustanovení AZ. Pokiaľ by tak tomu bolo, musí existovať pre nositeľa práv aj možnosť domáhať sa jeho nároku inou cestou, ako výlučne podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb. V tejto súvislosti dovolateľ v podanom dovolaní rozoberá postavenie žalovaného ako organizácie kolektívnej správy zastupujúcej nositeľov pri výkone ich majetkových práv, kedy až momentom nezákonného zavŕšenia „výkonu práva“ dochádza k porušeniu povinnosti organizácie kolektívnej správy a zásahu do práv a oprávnených záujmov nositeľa príslušných práv. Žalobca uviedol, že jeho nároky uplatnené v tomto súdnom konaní odvodzuje práve z takého nezákonného výkonu práv žalovaným, nakoľko mu nebol v stanovenom termíne vyplatený príslušný podiel na neidentifikovateľných platiach. Dovolateľ je zároveň názoru, že pokiaľ by súd prvej inštancie vyslovil záver, že iné subjekty sa môžu domáhať svojich práv na základe AZ vo všeobecných premlčacích lehotách, nemohol by súd prvej inštancie uplatnenie príslušných nárokov v zákonnej premlčacej lehote umožniť žalobcovi iba preto, že je členom žalovaného. To by bolo podľa názoru žalobcu odopretím spravodlivosti a prejavom diskriminácie. Žalobca ďalej dôvodil, že v danom prípade nie je jedinou možnosťou, ako sa domáhať svojich práv výlučne podanie žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb., čomu podľa žalobcu svedčí kontrola povinností v zmysle Autorského zákona. V zmysle § 81 ods. 1 až 3 AZ totiž Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky dohliada na dodržiavanie výkonu kolektívnej správy (formou preverovania plnenia povinností organizáciami kolektívnej správy pri výkone kolektívnej správy, ako aj získavaním a vyhodnocovaním informácií a podkladov súvisiacich s výkonom kolektívnej správy). Preto dovolateľ konštatoval, že ak by záver súdu prvej inštancie ohľadom aplikácie ustanovenia § 15 zákona č. 83/1990 Zb. bol pravdivý, strácal by dohľad Ministerstva kultúry Slovenskej republiky zmysel.

33. Dovolateľ popri nesprávnom právnom posúdení vzhliadol aj rozpor a zmätoknosť konajúcich súdov v tom, že na jednej strane tieto potvrdili, že organizácie kolektívnej správy podliehajú osobitnému právnemu režimu a sú viazané kogentnými ustanoveniami AZ, no na strane druhej porušenie týchto kogentných ustanovení legalizujú a prípadnú absolútnu neplatnosť konvalidujú aplikovaním § 15 zákona č. 83/1990 Zb. Prvoinštančný súd totiž uviedol, že nakoľko sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov

neboli rozhodnutím súdu zrušené, postup žalovaného v súlade s týmito ustanoveniami vyúčtovacích poriadkov pri prerozdeľovaní a vyplácaní podielov z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv je podľa súdu potrebné považovať za zákonný. Žalobca má však zato, že konaniu žalovaného, ktorým porušuje, či obchádza zákon, by nemala byť poskytnutá ochrana aj s poukazom na ustanovenie § 265 Obchodného zákonníka.

34. Preto je žalobca presvedčený, že formalistickým aplikovaním ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. de facto súd prvej inštancie odôvodňuje a schvaľuje zjavnú nespravodlivosť a absolútnu svojvoľnosť, ktorých sa žalovaný preukázateľne, kontinuálne od roku 2005 dopúšťal, čo je v rozpore so základnými princípmi CSP a právom na súdnu ochranu. Taktiež má žalobca zato, že súd prvej a druhej inštancie sa v dostatočnom rozsahu v odôvodnení svojich rozsudkov nevysporiadali s jeho podstatnou argumentáciou, ktorú prezentoval počas súdneho konania.

35. Záverom dovolania dovolateľ opakovane uviedol, že organizácia kolektívnej správy je povinná vykonávať svoju činnosť s náležitou svedomitosťou a na zodpovedajúcej odbornej úrovni. K tomu patrí i to, aby činnosť kolektívneho správcu trvalo prinášala nositeľom práv náležité hospodárske zhodnotenie ich práv, za ktorým účelom je kolektívny správca povinný voliť vhodné právne, či iné prostriedky podľa svojich odborných znalostí a schopností. Práve skutočnosť, že pri neidentifikovateľných platiach nie je možné určiť konkrétneho nositeľa práv, v prospech ktorého daná platba smeruje, ako i skutočnosť, že nositelia práv nemajú možnosť práva, ktoré v ich mene vykonáva organizácia kolektívnej správy vykonávať vo vlastnom mene, osobitne opodstatňuje nediskriminačné rozdeľovanie týchto platieb a rovnaké zaobchádzanie s nositeľmi práv.

36. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie odvolaciemu súdu, prípadne ho zmenil tak, že jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazhe žalovaného k náhrade trov konania. Zároveň si dovolateľ uplatnil nárok na náhradu trov konania na dovolacom súde. Súčasťou návrhu dovolateľa je aj odklad právoplatnosti rozsudkov konajúcich súdov podľa § 444 ods. 2 CSP.

37. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu (č.l. 857 spisu) uviedol, že prvoinstančný súd dostatočne, bez pochyb a náležite svoje rozhodnutie zdôvodnil a vyjadril sa ku všetkým potrebným aspektom veci, pričom na základe správne zisteného skutkového stavu vec správne právne posúdil. S týmto rozhodnutím sa stotožnil aj odvolací súd.

38. Žalovaný poukázal na to, že samotný spôsob výpočtu odmeny, resp. náhrady za potenciálnu možnosť vyhotovenia rozmnoženiny diela je plne v kompetencii valného zhromaždenia žalovaného, ktoré je tvorené samotnými členmi žalovaného. Vyúčtovacie poriadky schválené valným zhromaždením platili a platia pre všetkých členov rovnako a ich obsah nie je v žiadnom prípade nezákonný. Je nelogické a v rozpore s právnymi predpismi, aby žalobca, ktorý sa sám osobne spolupodieľal na tvorbe predmetných vyúčtovacích poriadkov a to počnúc rokom 2004 a súčasne nevyužil inštitút preskúmania zákonnosti rozhodovania valného zhromaždenia súdom v zmysle § 15 zákona o združovaní, odrazu domáhal finančnej náhrady práve v rozpore s riadne prijatými a platnými vyúčtovacími poriadkami za jednotlivé roky. Žalovaný dodal, že prekluzívne lehoty uvedené v § 15 zákona o združovaní majú absolútne zásadný a zreteľný význam pre zachovanie právnej istoty. Žalobcovi bola v predmetnom období vyplatená náhrada odmeny určená podľa schválených vyúčtovacích poriadkov. Žalobca sa však domáha zaplataenia aj ďalších finančných prostriedkov, ktoré nie sú určené. Takýto postup je podľa žalovaného v príkrom rozpore s Autorským zákonom, keďže podľa § 81 ods. 1 písm. j) AZ je organizácia kolektívnej správy práv povinná vyplácať vybranú náhradu odmeny podľa schváleného vyúčtovacieho poriadku. Ide o akýsi kľúč, resp. vzorec, ktorý si určil v súlade so svojim vyúčtovacím poriadkom a nie podľa kritérií (vzorcov), ktoré si svojvoľne určil jeden z nositeľov práv.

39. Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný nesúhlasí so záverom žalobcu, že konajúce súdy nadradili ustanovenie § 15 zákona o združovaní nad ustanovenia Autorského zákona s tým, že podľa žalovaného v tejto časti konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach dostatočne a zrozumiteľne poukázali na princíp

prieskumu rozhodnutia žalovaného, resp. schválenia dokumentu - vyúčtovacieho poriadku prostredníctvom valného zhromaždenia členmi orgánu kolektívnej správy.

40. Zároveň v súvislosti s dovolacou argumentáciou ohľadom dohľadu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky žalovaný uviedol, že neexistuje žiadne právoplatné rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktorým by bolo konštatované porušenie povinností pri výkone kolektívnej správy práv zo strany žalovaného. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že Krajský súd v Bratislave potvrdil právny názor Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Krajský súd v Bratislave rozhodnutie ministra kultúry Slovenskej republiky č. MK-2945/2008-10/11173 z 18. augusta 2008 zrušil, a to z dôvodu nepreskúmateľnosti (rozsudok sp. zn. 3S/210/2008). Podľa žalovaného je zrejmé, že ak je súdom zrušené rozhodnutie správneho orgánu pre nepreskúmateľnosť, tak nie je možné, aby súd takéto rozhodnutie posudzoval aj z vecného hľadiska, keďže je nepreskúmateľné.

41. K argumentom žalobcu, ktorými dôvodí v prospech domnejšej vhodnosti aplikácie všeobecnej premlčacej lehoty cez príklad tvorby rezervného fondu zakotveného vyúčtovacími poriadkami, žalovaný uviedol, že rezervný fond je podľa § 56 ods. 2 Autorského zákona povinne vytváraný pre účely vydania primeranej odmeny autorovi, ktorý nie je zmluvne zastupovaný príslušnou orgánom kolektívnej správy, a teda nie je jej členom. Argumentácia žalobcu prostredníctvom mechanizmu tvorby rezervného fondu, preto podľa žalovaného nemôže uspieť. Zároveň, takýto nositeľ práv (nečlen orgánu kolektívnej správy) sa podľa žalovaného pochopiteľne nezúčastňuje na riadení fungovania orgánu kolektívnej správy prostredníctvom zasadnutí Valného zhromaždenia, ani do neho iným spôsobom nezasahuje. Nemôže preto ani v teoretickej rovine, a to bez vlastnej viny, využiť inštitút preskúmania zákonnosti rozhodnutia Valného zhromaždenia súdom podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb. Z uvedených dôvodov preto vyplýva zásadný rozdiel v postavení nositeľov práv voči orgánu kolektívnej správy, a to na základe toho, či sú, alebo nie sú jeho členom.

42. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje žalovaný všetky námietky dovolateľa za nedôvodné. Preto žalovaný žiada, aby dovolací súd dovolanie žalobcu v celom rozsahu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)] po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu nie je dôvodný.

44. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (porovnaj 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

45. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

46. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým

rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

47. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania, a to v zmysle jeho obsahu z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

48. Túto vadu vzhladol dovolateľ v postupe odvolacieho súdu tým, že tento nevyužil možnosť doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie ďalšie dôvody, ak sa s týmto rozhodnutím stotožnil v plnom rozsahu. Žalobca je zároveň názoru, že súd prvej a druhej inštancie sa v dostatočnom rozsahu v odôvodnení svojich rozsudkov nevysporiadali s jeho podstatnou argumentáciou, ktorú prezentoval počas súdneho konania ohľadom zákonnosti sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného s kogentnými ustanoveniami AZ a iných relevantných právnych predpisov. A to aj v súvislosti s výkonom dohľadu na výkonom kolektívnej správy žalovaným, kedy žalobcom tvrdenú nezákonnosť sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov potvrdilo aj Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Dovolateľ dodal, že konajúce súdy predložené dôkazy, ako ani argumentáciu žalobcu v uvedenom smere, nebrali do úvahy a vôbec sa s nimi v rozsudkoch nevysporiadali. Týmto postupom zo strany konajúcich súdov došlo podľa dovolateľa k porušeniu jeho práva na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní i k porušeniu práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím malo dôjsť k postupu znemožňujúcemu realizáciu procesných práv žalobcu v takej intenzite, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

49. Dovolací súd uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

50. S poukazom na nálezy ÚS SR sp. zn. II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 557/2020, ako aj v zmysle judikatúry ESĽP dovolací súd uvádza, že „kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní, alebo zásadu kontradiktórnosti konania“. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také, nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené.

51. V zmysle § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP súd musí v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje vyššie uvedené náležitosti, je nepreskúmateľné.

52. V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

53. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a musí sa tiež v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami strany sporu uvedenými v odvolaní. V tomto smere dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2018 sp. zn. III. ÚS 314/2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 47/2018, ktorý v bode 35. odôvodnenia konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

54. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie dovolací súd zisťuje, že tento svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 5 ods. 20, § 24 ods. 1 a 6, § 65 ods. 2, § 69 ods. 3, § 78 ods. 3, § 79 ods. 1 a 2, § 81 ods. 1 zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení účinnom v rozhodnom čase v spojení s § 15 ods. 1 a 2 zákona č. 83/1990 Zb. Po rozsiahlom dokazovaní dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby. Konajúci okresný súd zistil, že v zmysle žaloby aplikáciou sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného sa mal žalovaný dopustiť porušenia jeho povinností vyplývajúcich z ustanovení AZ, nakoľko v dôsledku tohto postupu mal byť žalobca pri vyplácaní jeho podielu z neidentifikovateľných platieb diskriminovaný. Zo strany žalovaného malo ísť najmä o porušenie jeho povinnosti vyplývajúcej z § 81 ods. 1 písm. d) AZ, podľa ktorého bol žalovaný ako organizácia kolektívnej správy povinný zastupovať všetkých nositeľov práv za rovnakých podmienok. Preto okresný súd prioritne skúmal, na akom právnom základe, na základe akých ustanovení, a akým postupom teda môže byť posúdená zákonnosť, resp. platnosť týchto ustanovení vyúčtovacích poriadkov. Konajúci súd poukázal na osobitnú právnu úpravu organizácií kolektívnej správy v porovnaní so združeniami podľa zákona č. 83/1990 Zb., ktorá sa uplatňuje prostredníctvom kogentných ustanovení Autorského zákona s tým, že úprava vnútornej štruktúry organizácii kolektívnej správy, ako ani spôsob prijímania a preskúmavania ich rozhodnutí v Autorskom zákone upravený nebol, preto bolo podľa názoru okresného súdu potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 83/1990 Zb., kde v § 15 zákona je stanovené kto, a v akých lehotách sa môže domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutí združenia. Zákon č. 83/1990 Zb. v ustanovení § 15 jednoznačne stanovil, v akých lehotách sa členovia združenia (teda aj členovia žalovaného) môžu domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutí prijatých orgánmi združenia. Okresný súd dospel k záveru, že žalovaný vyplatil žalobcovi za roky 2004 až 2008 a za rok 2010 podiel z neidentifikovateľných platieb na základe ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, ktoré boli schválené valným zhromaždením žalovaného, pričom žalobca sa nedomáhal preskúmania zákonnosti týchto rozhodnutí v lehotách a postupom podľa § 15 zákona č. 83/1990 Zb. Žalobca tak podľa názoru okresného súdu stratil možnosť prieskumu sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, zákonnosť týchto ustanovení už nie je možné v tomto konaní preskúmať, a to ani ako otázku predbežnú.

55. Odvolací súd sa postupom podľa § 387 ods. 2 CSP stotožnil s rozhodnutím okresného súdu a v zhode s ním uviedol, že sporné ustanovenia vyúčtovacích poriadkov boli riadne a v súlade so stanovami žalovaného schválené riadnym valným zhromaždením žalovaného a žalovaný na ich základe a v súlade so schváleným znením prerozdeľoval a vyplácal nositeľom práv podiely z neidentifikovateľných platieb. Dodal, že prieskum zákonnosti ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného je možný výlučne spôsobom a v lehotách ustanovených v § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb., z ktorého dôvodu žalobca stratil možnosť prieskumu sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného a zákonnosť týchto ustanovení už v súdnom konaní nebolo možné preskúmať. Odvolací súd s odkazom na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň zdôraznil, že otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 Dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

56. Dovolací súd konštatuje, že z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho, a z akých dôvodov sa žalobca domáha, čo navrhol, ako sa bránil žalovaný, z

ktorých osvedčených a rozhodujúcich skutočností a dôkazov, podstatných vyjadrení súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, i aké závery zaujal odvolací súd k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil.

57. V posudzovanom prípade dovolací súd zdôrazňuje, že odvolací súd úmerne okolnostiam prípadu v tejto veci poukázal na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnul právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že tu nebolo žiadnych podstatných tvrdení, s ktorými by sa nevysporiadal už súd prvej inštancie, a to aj s odkazom na ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Uvedené sa týka argumentácie žalobcu ohľadom komparácie postavenia člena a nečlena žalovaného ako orgánu kolektívnej správy, ako aj aplikácie všeobecnej premľacej lehoty cez príklad tvorby rezervného fondu zakotveného vyúčtovacími poriadkami. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Týmto nie je možné prisvedčiť dovolacej námietke žalobcu, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie trpí vadou nepreskúmateľnosti, prípadne zmätočnosti. Pretože pre spochybnenie správnosti záverov konajúcich súdov, resp. nedostatočného odôvodnenia napádaného rozhodnutia v spojení s rozhodnutím okresného súdu neboli dôvody, dovolací súd v tomto prípade nevzhladol prípad tzv. zmätočnosťnej vady podľa § 420 písm. f) CSP.

58. Dovolací súd uzatvára, že z uvedených dôvodov nezistil v danom prípade vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, a tým ani prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

59. Dovolateľ vo svojom dovolaní ďalej dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

60. Žalobca konajúcim súdom vytkol, že nesprávne právne posúdili tú otázku: „či sa nositelia práv môžu domáhať svojho nároku na vyplatenie tzv. neidentifikovaných platieb (ktoré „vyúčtovací poriadok“ v danom prípade nepriznáva) voči organizácii kolektívnej správy priamo z titulu ich zákonného nároku na vyplatenie tohto podielu podľa ustanovení Autorského zákona alebo, či sú nositelia týchto práv viazaní lehotou určenou ustanovením § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. a tohto nároku sa môžu domáhať jedine formou napadnutia neplatnosti rozhodnutia organizácie kolektívnej správy, ktorým bol schválený vyúčtovací poriadok (ktorý v danom prípade vyplatenie dotknutého nároku z tzv. neidentifikovaných platieb nepriznáva), a to napriek tomu, že Autorský zákon v žiadnom ustanovení neuvádza, že nositelia práv môžu uplatňovať svoje práva len v lehotách stanovených § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb.“

61. Poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedená právna otázka nebola doposiaľ predmetom dovolacieho prieskumu, čím najvyšší súd dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podaného dovolateľom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

62. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej aj „AZ“) tento zákon upravuje vzťahy vznikajúce v súvislosti s vytvorením a použitím literárneho a iného umeleckého diela a vedeckého diela, umeleckého výkonu, s výrobou a použitím zvukového záznamu, zvukovo-obrazového záznamu, s vysielaním a použitím rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „vysielanie“) a v súvislosti so zhotovením a použitím databázy tak, aby boli chránené práva a oprávnené záujmy autora, výkonného umelca, výrobcu zvukového záznamu, výrobcu zvukovo-obrazového záznamu, rozhlasového vysielateľa a televízneho vysielateľa (ďalej len „vysielateľ“) a zhotoviteľa databázy. Zákon ďalej upravuje výkon kolektívnej správy práv podľa tohto zákona.

63. Podľa § 69 ods. 3 AZ výkonný umelec, výrobca zvukového záznamu, výrobca zvukovo-obrazového

záznamu, vysielateľ alebo ich právny nástupca majú za použitie podľa § 24 ods. 1 právo na náhradu odmeny.

64. Podľa § 78 ods. 3 písm. b) AZ povinne kolektívne spravovanými majetkovými právami je právo na náhradu odmeny (§ 24 ods. 4 a 5 a § 69 ods. 3).

65. Podľa § 78 ods. 3 písm. d) AZ povinne kolektívne spravovanými majetkovými právami je právo výkonného umelca a výrobcu zvukového záznamu na primeranú odmenu za káblovú retransmisiu ich predmetov ochrany podľa § 65; to sa nevzťahuje na tie práva k predmetom ochrany, ktoré sú obsiahnuté vo vysielaní vysielateľa a vysielateľ ich vykonáva na základe zákona alebo licenčnej zmluvy.

66. Podľa § 79 ods. 1 AZ organizácia kolektívnej správy je právnická osoba, ktorej bolo udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy.

67. Podľa § 79 ods. 2 AZ oprávnenie na výkon kolektívnej správy možno udeliť len právnickej osobe, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky a je založená na nepodnikateľský účel podľa osobitného predpisu. V zmysle poznámky pod čiarou k tomuto ustanoveniu, týmto osobitným predpisom je zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (pozn. dovolacieho súdu).

68. Podľa § 80 ods. 1 AZ o udelení oprávnenia na výkon kolektívnej správy (ďalej len „oprávnenie“) rozhoduje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na základe písomnej žiadosti právnickej osoby (ďalej len „žadateľ“).

69. Podľa § 80 ods. 2 AZ písomná žiadosť obsahuje a) názov, sídlo, identifikačné číslo, ak bolo pridelené, a označenie štatutárneho orgánu žiadateľa, meno a priezvisko a trvalý pobyt osoby, ktorá je štatutárnym orgánom alebo osôb, ktoré sú jeho členmi; b) vymedzenie práv, ktoré majú byť kolektívne spravované; c) vymedzenie predmetu práv podľa písmena b), alebo ak ide o diela, vymedzenie ich druhu; d) prílohy podľa odsekov 3 a 4.

70. Podľa § 80 ods. 3 písm. g) AZ k žiadosti podľa odseku 2 žiadateľ priloží návrh vyúčtovacieho poriadku, ktorý obsahuje základné princípy rozdeľovania vybraných odmien a náhrad odmien oprávneným nositeľom práv.

71. Podľa § 81 ods. 1 písm. d) AZ organizácia kolektívnej správy je povinná riadne, s náležitou odbornou starostlivosťou a v rozsahu udeleného oprávnenia zastupovať nositeľov práv za rovnakých podmienok.

72. Podľa § 81 ods. 1 písm. j) AZ organizácia kolektívnej správy je povinná riadne, s náležitou odbornou starostlivosťou a v rozsahu udeleného oprávnenia vyberať v súlade s týmto zákonom a zmluvami podľa písmena h) pre nositeľa práv odmeny, primerané odmeny, náhrady odmien a prípadné príjmy z vydania bezdôvodného obohatenia, rozdeľovať ich a vyplácať v súlade so svojim vyúčtovacím poriadkom.

73. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení účinnom do 1. júla 2016 („zákon č. 83/1990 Zb.“), ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné, alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie.

74. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 83/1990 Zb. návrh na preskúmanie nemá odkladný účinok. Súd však môže v odôvodnených prípadoch výkon napadnutého rozhodnutia pozastaviť.

75. Dovolací súd prioritne s poukazom aj na zistenia súdu prvej inštancie (viď bod 82. rozhodnutia okresného súdu) zdôrazňuje, že v zmysle Hlavy I., čl. 1 veta prvá Stanov žalovaného z 12. októbra 2004 a Hlavy I, čl. 1 veta prvá Stanov žalovaného zo 7. novembra 2006, žalovaný je nezávislou,

nezárobkovou spoločnosťou s vlastnou právnou subjektivitou. SLOVGRAM je združením fyzických a právnických osôb podľa zákona č. 83/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. V zmysle vety druhej daného článku Stanov z 12. októbra 2004 a 7. novembra 2006 žalovaný pôsobí na území Slovenskej republiky a vykonáva ochranu práv zastupovaných subjektov na základe oprávnenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. k. MK-1009/98-1, ktoré bolo žalovanému v zmysle zákona č. 283/1997 Z. z. o kolektívnej správe práv podľa Autorského zákona pridelené 26. júna 1998 a oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 3/2004, udeleného v zmysle ustanovení zákona č. 618/2003 Z. z. Autorský zákon 30. marca 2004. Žalovaný týmto v zmysle Stanov z 12. októbra 2004 a zo 7. novembra 2006, vykonával kolektívnu správu práv nositeľov práv na základe ustanovení Autorského zákona a na základe uzatvorených zmlúv, medzi ktoré práva patrí aj právo na náhradu odmeny a právo na primeranú odmenu výrobcu zvukového záznamu a spolu s ďalšími platbami vyberanými žalovaným od tretích osôb sú tieto práva súčasťou tzv. neidentifikovateľných platieb.

76. V zmysle Hlavy III, čl. 4, bod 1., veta prvá Stanov žalovaného z 12. októbra 2004 a Hlavy III, čl. 1, bod 1., veta prvá Stanov žalovaného zo 7. novembra 2006, valné zhromaždenie je najvyšším orgánom SLOVGRAMU a do jeho výlučnej kompetencie patrí aj schvaľovanie vyúčtovacieho poriadku SLOVGRAMU pre výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov (bod 4 písm. c) Stanov žalovaného).

77. V súdnej veci je zjavné, že žalobca sa pôvodne domáhal jednak vyslovenia neplatnosti vyúčtovacieho poriadku žalovaného a zároveň sa domáha aj zaplata nároku na náhradu odmen za predaj nosičov za v žalobe určené obdobie v zmysle nahlások oznámených žalovanému.

78. Náhrada odmeny, primeraná odmena, ako aj odmeny za verejné produkcie a iné neadresné platby tvorili súčasť tzv. neidentifikovateľných platieb, ktoré žalovaný vo vlastnom mene vyberal od tretích osôb v prospech nositeľov práv. Táto povinnosť žalovanému vyplývala aj z § 81 ods. 1 písm. j) AZ, v zmysle ktorého je žalovaný povinný riadne a s náležitou starostlivosťou vyberať v súlade s AZ a zmluvami podľa písm. h) pre nositeľa práv odmeny, primerané odmeny, náhrady odmen a prípadné príjmy z vydania bezdôvodného obohatenia, rozdeľovať ich a vyplácať v súlade so svojím vyúčtovacím poriadkom, ktoré schvaľuje valné zhromaždenie žalovaného.

79. Vyúčtovací poriadok žalovaného upravuje zásady rozdelenia vybraných finančných prostriedkov, ako aj kritéria ich rozdelenia a je schvaľovaný na valnom zhromaždení žalovaného hlasovaním nositeľov práv v súlade so Stanovami žalovaného. Na základe takto schváleného vyúčtovacieho poriadku a jeho jednotlivých ustanovení žalovaný následne prerozdeľoval a vyplácal podiel z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv, medzi ktorými bol aj žalobca ako výrobca zvukových záznamov.

80. Vo vyúčtovacích poriadkoch žalovaného boli v súlade s § 81 ods. 1 písm. j) AZ určené kritéria na prerozdelenie podielu z neidentifikovateľných platieb vybraných od tretích osôb, pričom ako jedno z kritérií bolo určené kritérium predaja. Zároveň vo vyúčtovacom poriadku žalovaného účinnom od 1. januára 2004 bolo stanovené, že otázka vyplatenia podielu z neidentifikovateľných platieb za nosiče zvukových záznamov, ktoré boli predávané ako príloha k inému výrobku sa bude posudzovať ad hoc výborom za účasti výrobcu zvukového záznamu. Vo vyúčtovacom poriadku žalovaného účinnom od 1. januára 2007 bolo stanovené, že predaj nezahŕňa nosiče určené na propagačné účely tzv. „nepredajné“ nosiče a nosiče, ktoré sú súčasťou alebo prílohou k inému predávanému výrobku. Vo vyúčtovacích poriadkoch účinných od 1. januára 2008 a od 1. januára 2010 bolo zhodne stanovené, že predaj nezahŕňa nosiče určené na propagačné účely tzv. „nepredajné“ nosiče, ktoré sú súčasťou alebo prílohou k inému predávanému výrobku a nosiče, ktorých koncová predajná cena je menej ako 3 eur spolu s DPH alebo veľkoobchodná cena je nižšia ako 1,50 eura bez DPH.

81. Dovolací súd ďalej zisťuje, že v preskúmvanej veci zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení účinnom v rozhodnom čase (Autorský zákon) neupravoval preskúmanie zákonnosti rozhodnutí prijatých organizáciou kolektívnej správy - SLOVGRAM (občianske združenie), z ktorého dôvodu konajúce súdy aplikovali na preskúmanie

zákonosti vyššie definovaného vyúčtovacieho poriadku prijatý organizáciou kolektívnej správy ustanovenia zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení do 1. júla 2016. Predmetný vyúčtovací poriadok schvaľovaný valným zhromaždením žalovaného totiž v súlade s ustanovením § 81 ods. 1 písm. j) AZ určoval zásady a kritériá prerozdelenia a vyplácania podielu okrem iného aj z neidentifikovateľných platieb nositeľom práv. Týmto nositeľom práv je žalobca, ktorý sa pôvodne domáhal aj určenia neplatnosti ustanovení vyúčtovacieho poriadku žalovaného s tým, že predmetom žalobného nároku ostalo zaplatenie nároku na náhradu odmien za predaj nosičov za v žalobe určené obdobie v zmysle nahlášok oznámených žalovanému, ktoré odmeny mali byť podľa názoru žalobcu nespravodlivo prerozdelené. Takto uplatnený nárok v tomto súdnom spore je rýdzo súkromnoprávneho charakteru v zmysle § 81 ods. 1 písm. j) AZ účinného v rozhodnom čase, a to aj s odkazom na § 86 ods. 4 AZ, v zmysle ktorého len na konanie podľa § 80 (Udelenie a zánik oprávnenia na výkon kolektívnej správy) a § 83 (dohľad ministerstva) sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Dovolací súd preto uzatvára, že spôsob, akým sa autori a nositelia práv rozhodli po vybratí odmien a bezdôvodného obohatenia nakladať s týmito prostriedkami, teda spôsob ich rozúčtovania a vyplácania, je ich súkromnoprávnym nárokom v zmysle § 81 ods. 1 písm. j) AZ účinného v rozhodnom čase.

82. Zo strany žalovaného malo ísť podľa žaloby najmä o porušenie jeho povinnosti vyplývajúcej z § 81 ods. 1 písm. d) AZ, podľa ktorého bol žalovaný ako organizácia kolektívnej správy povinný zastupovať všetkých nositeľov práv za rovnakých podmienok, čo v danom prípade nemalo byť naplnené a to tým, že vyúčtovací poriadok žalovaného mal obsahovať neplatné ustanovenia pre ich rozpor s AZ, medzinárodnými dohovormi i smernicami EÚ.

83. Procesný útok žalobcu, ktorý je aj z obsahu celého súdneho spisu zrejmy a čitateľný, je založený aj na tej skutočnosti, že v zmysle „nezákonných ustanovení vyúčtovacieho poriadku žalovaného“ až momentom vyplatenia údajného diskriminačného a svojvoľného nároku, na tzv. neidentifikovateľné platby dochádza k porušeniu povinnosti žalovaného ako orgánu kolektívnej správy zaobchádzať so všetkými nositeľmi práv rovnako. Dovolateľ zdôraznil, že nositelia práv v prípade tzv. neidentifikovateľných platieb nemôžu vykonávať svoje práva vo vlastnom mene, ale len prostredníctvom orgánu kolektívnej správy, a preto podľa jeho názoru až nevyplatením príslušného podielu na neidentifikovateľných platiach nastáva „nezákonný výkon práv žalovaného“, z ktorého dôvodu žalobca ako člen žalovaného v zhode s inými subjektmi ako nečlenmi žalovaného, sa môže domáhať svojich práv na základe AZ vo všeobecných premlčacích lehotách.

84. Dovolací súd konštatuje, že vyššie naznačené právne posúdenie žalobcom nie je správne a nevychádza v zmysle zákonnej úpravy. Je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že hoci zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (Autorský zákon) neupravoval preskúmanie zákonosti rozhodnutí prijatých organizáciou kolektívnej správy, oprávnenie na výkon kolektívnej správy možno udeliť len právnickej osobe, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky a je založená na nepodnikateľský účel podľa osobitného predpisu (§ 79 ods. 2 AZ) s tým, že k žiadosti podľa odseku 2 žiadateľ priloží návrh vyúčtovacieho poriadku, ktorý obsahuje základné princípy rozdeľovania vybraných odmien a náhrad odmien oprávneným nositeľom práv (§ 80 ods. 3 písm. g) AZ). Dovolací súd v tejto súvislosti dodáva, že vyúčtovací poriadok ako interný predpis žalovaného je schvaľovaný najvyšším orgánom žalovaného, t.j. valným zhromaždením žalovaného, a v zmysle § 80 ods. 3 písm. g) AZ bol predložený Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky v žiadosti o udelenie oprávnenia a v súlade s požiadavkou transparentnosti musí byť a aj bol a je verejne dostupný na webovej stránke žalovaného (napokon je aj súčasťou spisového materiálu, pozn. dovolacieho súdu). Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, keď mu bol vyúčtovací poriadok predkladaný v súvislosti s konaním o vydanie oprávnenia, tento nepovažoval v ňom stanovené základné princípy rozdeľovania vybraných odmien a náhrad odmien oprávneným nositeľom práv za nesprávne, o čom svedčí udelenie oprávnenia žalovanému pod č. k. MK-1009/98-1, ktoré bolo žalovanému v zmysle zákona č. 283/1997 Z. z. o kolektívnej správe práv podľa Autorského zákona pridelené 26. júna 1998 (viď oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 3/2004). O žiadnom z vyúčtovacích poriadkov namietnutých v tomto spore nebolo právoplatne rozhodnuté, že sú neplatné s

tým, že súčasťou spisového materiálu nie je taká skutočnosť, ktorá by naznačovala, že sa vedie iné konanie o určenie ich neplatnosti alebo preskúmanie zákonnosti. Je nutné dodať, že námietke žalobcu v tomto smere ohľadom existencie rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktorým bolo konštatované porušenie povinností pri výkone kolektívnej správy práv zo strany žalovaného nemožno priznať účinok, pretože do spisu doložené rozhodnutie ministra kultúry Slovenskej republiky z 18. augusta 2008 č. MK-2945/2008-10/11173 bolo rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3S/210/2008 zrušené, a to z dôvodu nepreskúmateľnosti.

85. Po ustálení rozhodných skutočností spočívajúcich na platných vyúčtovacích poriadkoch žalovaného prijatých valným zhromaždením žalovaného v súlade, s ktorými je žalovaný povinný pre nositeľa práv odmeny, primerané odmeny, náhrady odmien a prípadné príjmy z vydania bezdôvodného obohatenia, rozdeľovať ich a vyplácať (§ 81 ods. 1 písm. j) AZ v znení účinnom v rozhodnom čase), bolo v ostatnej časti potrebné podrobiť prieskumu žalobný návrh žalobcu na vyslovenie a priori neplatnosti týchto vyúčtovacích poriadkov a z toho plynúcich údajných porušení práv pri prerozdelení tzv. neidentifikovateľných príjmov. Ako je uvedené vyššie zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení účinnom v rozhodnom čase (Autorský zákon) neupravoval preskúmanie zákonnosti rozhodnutí prijatých organizáciou kolektívnej správy, a preto bolo potrebné k možnosti ich prieskumu pristúpiť prostredníctvom ustanovenia § 79 ods. 2 AZ, resp. v zmysle poznámky pod čiarou k tomuto ustanoveniu v zmysle, ktorej poznámky osobitným predpisom právnickej osoby vykonávajúcej kolektívnu správu je zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v súdnej veci v znení do 1. júla 2016. Aplikabilita zákona č. 83/1990 Zb. je daná aj v zmysle Hlavy I., čl. 1, veta prvá Stanov žalovaného z 12. októbra 2004 a Hlavy I, čl. 1, veta prvá Stanov žalovaného zo 7. novembra 2006. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že žalobca sa pôvodne domáhal jednak vyslovenia neplatnosti vyúčtovacieho poriadku žalovaného a zároveň sa domáha aj zaplatenia nároku na náhradu odmien za predaj nosičov ako člen žalovaného, čím dovolacia námietka žalobcu odkazujúca na všeobecné premlčacie lehoty v zmysle AZ, ktorými lehotami sa spravujú „iné subjekty“ (t.j. nečlenovia žalovaného, pozn. dovolacieho súdu) nie je a ani nemohla byť predmetom prieskumu v súdnej veci.

86. Vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie je nevyhnutné dospieť k záveru, že v súdnom spore je procesný úspech žalobcu založený preskúmaním zákonnosťou sporných ustanovení vyúčtovacích poriadkov žalovaného, a to výlučne za aplikácie ustanovenia § 15 zákona č. 83/1990 Zb., ktorý ako zákon špeciálny voči zákonu všeobecnému (Občiansky zákonník) určoval členom lehotu na uplatnenie práva na prieskum rozhodnutia prijatého orgánom kolektívnej správy s prekluzívnym účinkom. Ustanovenie § 15 zákona č. 83/1990 Zb. je totiž potrebné vykladať reštriktívne, a to aj vzhľadom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 23/2016, podľa ktorého „účelom § 15 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov nie je umožniť súdny prieskum všetkých rozhodnutí občianskych združení. To by totiž viedlo k neprimeranej ingerencii štátu (štátnemu dozoru) do združovacej slobody a autonómie občianskych združení. Princíp zdržanlivej interpretácie pri rozhodovaní o takýchto žalobách by sa však mal prejavovať aj pri výklade dotknutých ustanovení vnútorných predpisov združení a celkovom zohľadnení konkrétnych okolností prípadu. Nemožno totiž zabúdať, že člen do združenia vstúpil dobrovoľne, pričom súčasťou demokratických princípov, ktorými sú združenia ovládané, je aj princíp podrobenia sa rozhodnutiu orgánu združenia“. Preto, ak konajúce súdy aplikovali na preskúmanie zákonnosti vyššie definovaného vyúčtovacieho poriadku prijatého organizáciou kolektívnej správy ustanovenia zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení do 1. júla 2016, postupovali správne a vec správne právne posúdili, a to aj s ohľadom na prejudiciálne posúdenie prípadnej neplatnosti takéhoto vyúčtovania. Až po určení neplatnosti vyúčtovacích poriadkov by mohli konajúce súdy pristúpiť ku skúmaniu oprávnenosti a dôvodnosti nároku žalobcu tak, ako na to poukázal vo svojej žalobe.

87. Na margo vyššie uvedeného dovolací súd považuje za nutné uviesť, že komparácii žalobcu ohľadom diferenciácie možností uplatnenia žalovaného nároku členmi a nečlenmi žalovaného, pre ktorých by mal patriť podľa jeho názoru súdny prieskum vo všeobecných premlčacích lehotách nemožno priznať žiadnu relevanciu, nakoľko sa tieto netýkajú súdnej veci a sú hypotetické tak, ako to uviedli aj súdy nižších inštancií. V tejto súvislosti zároveň dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej

republiky sp. zn. III. ÚS 274/2023, ktorý odmietnutím ústavnej sťažnosti podrobil skúmaniu dovolací prieskum zmätočnosti rozsudku krajského súdu z pohľadu zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie, resp. nie všetkých argumentov predostretých v dovolaní vrátane hypotetických.

88. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu vyvodená podľa § 420 písm. f) CSP nie je procesne daná, pričom dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je dôvodné, preto jeho dovolanie podľa § 448 CSP, zamietol.

89. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

90. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok